

слідчих (розшукових) дій слідчий має право звернутися до керівника органу досудового розслідування, який після вивчення клопотання за необхідності ініціює розгляд питань, порушених у ньому, перед прокурором вищого рівня (ч. 3 ст. 40 КПК).

Таким чином, взаємодія прокурора з іншими суб'єктами кримінального провадження має різні аспекти і потребує подальших наукових досліджень.

**Линник А.В.,
НУ "Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого",
здобувач кафедри організації судових
та правоохоронних органів**

ЗАВДАННЯ ТА ФОРМИ КООРДИНАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ З ПИТАНЬ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Серед організаційно-правових засад попередження та протидії корупції важливу роль відіграє координація прокурором діяльності правоохоронних органів, яка має загальну мету – взаємну узгодженість, гармонізацію їх діяльності у сфері протидії корупції. Така узгодженість спрямована на досягнення певного суспільно значущого результату – реалізацію державної антикорупційної політики, а саме: виявлення та усунення умов, що сприяють або можуть сприяти виникненню корупції, а також запобігання спробам їх створити, визначення шляхів мінімізації факторів, що детермінують її виникнення, негативні наслідки тощо. Така мета, сформульована в Національній антикорупційній стратегії, може розглядатися, поряд з іншими, в якості спеціальної мети координаційної діяльності в цій царині. Особлива мета координації полягає в запровадженні ефективної системи моніторингу ефективності антикорупційного законодавства та забезпечення його виконання, усуненні паралелізму та дублювання в роботі правоохоронних органів, активізації діяльності уповноважених суб'єктів тощо.

За відсутності Закону про засади координаційної діяльності правоохоронних органів, який би визначав сукупність складників антикорупційних правовідносин (а саме: завдання, мету, принципи, форми координації, її суб'єктів, їх суб'єктивне право та юридичні обов'язки тощо), окремі питання такої діяльності в деякій мірі врегульовані Положенням "Про координацію діяльності правоохоронних органів по боротьбі із злочинністю та корупцією", затвердженим спільним наказом Генерального прокурора України та керівників правоохоронних органів від 26.04.12 р. за № 43/375/166/353/284/241/290/256. В цьому Положенні (п.3)

сформульовані такі завдання координації: визначення основних напрямів запобігання і протидії корупції на основі аналізу її структури, динаміки та прогнозування тенденцій розвитку цих негативних явищ; розробка, узгодження і виконання спільних заходів, спрямованих на своєчасне виявлення, розкриття, припинення та попередження корупційних проявів, усунення причин та умов, що їм сприяли; підготовка пропозицій з удосконалення законодавства, спрямованих на підвищення ефективності правоохоронної діяльності, протидії корупції. Співставлення цих завдань із положеннями Закону "Про засади запобігання і протидії корупції", Національної антикорупційної стратегії на 2011-2015 рр., свідчить, що сформульовані завдання, по-перше, розраховані на загальнодержавні масштаби (не зрозуміло, які ж завдання покладаються на місцеві ланки правоохоронних органів), по-друге, вони не в повній мірі орієнтують правоохоронні органи на виконання таких основних функцій в цій сфері, як: а) превентивної (передбачення проблем та складностей в діяльності спеціально уповноважених суб'єктів у сфері запобігання і протидії корупції); б) усуваючої (усунення проблем та складностей в діяльності спеціально уповноважених суб'єктів у сфері запобігання і протидії корупції); в) стимулюючої (покращення діяльності спеціально уповноважених суб'єктів у сфері запобігання і протидії корупції) та г) регулюючої (збереження існуючої моделі засад запобігання та протидії корупції).

Основною формою координації діяльності правоохоронних органів є координаційна нарада. Крім цього можуть також проводитися спільні засідання колегій правоохоронних органів, міжвідомчі наради за участю керівників правоохоронних органів, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування; обмін інформацією з питань стану запобігання та протидії корупції; спільні виїзди до регіонів для проведення узгоджених заходів, перевірок і надання допомоги правоохоронним органам на місцях; вивчення позитивного досвіду роботи в цій сфері та впровадження його в практичну діяльність, взаємне використання можливостей правоохоронних органів для підготовки і навчання кадрів, підвищення їх кваліфікації, проведення спільних семінарів, конференцій та інших навчально-практичних заходів, спільне ініціювання та проведення наукових досліджень у сфері запобігання та протидії корупції тощо. Втім, як свідчить практика, використання зазначених та інших форм координаційної діяльності не позбавлено формалізму, спостерігається відсутність ініціативи та наполегливості з боку суб'єктів такої діяльності у сфері запобігання та протидії корупції на всіх її рівнях.

Для того, щоб координаційна діяльність була успішною,

теорія управління та прокурорської діяльності виробили її відповідні організаційні засади. Перш за все, координація має бути спрямованою на дотримання принципу зворотного зв'язку, обумовленого потребою збирання, обробки та аналізу інформації про діяльність спеціально уповноважених суб'єктів протидії корупції, виявлення масштабів відхилень від вимог, встановлених Законом до цієї діяльності, та аналізі їх причин, прийнятті управлінського рішення, розробки плану корегуючих заходів щодо підвищення ефективності діяльності зазначених органів у цій сфері та організації його виконання. По-друге, хоча координація діяльності спеціально уповноважених суб'єктів здійснюється за рахунок спільності їх інтересів, визначених Законом, необхідно враховувати можливі фактори ускладнення та опору координаційним діям. Йдеться про існуючі різні функціональні підходи до критеріїв оцінки діяльності спеціальних суб'єктів протидії корупції, що може призводити до радикально відмінного вирішення цієї проблеми з різних відомчих точок зору та різниці у способах здійснення відомчого контролю за діяльністю зазначених суб'єктів. Тому прокурор, який здійснює координацію діяльності відповідних суб'єктів, має планувати варіанти коригуючих дій, в тому числі й на законодавчому рівні, для подолання таких негативних факторів й забезпечувати реалізацію адекватних організаційних заходів.

До цього часу в Україні не вирішено питання про створення єдиного державного спеціалізованого суб'єкта антикорупційної політики. Між тим ст. 36 Конвенції ООН проти корупції від 31 жовтня 2003 р. (ратифікована Законом від 18 жовтня 2006 р.) рекомендує кожній державі мати відповідний орган, який би координував діяльність усіх державних і правоохоронних органів, задіяних у сфері протидії корупції, оскільки Генеральний прокурор України та підпорядковані йому прокурори уповноважені координувати лише діяльність правоохоронних органів. Розробка основних повноважень та формування такого органу має здійснюватися у контексті реформування кримінальної юстиції у відповідності із вимогами міжнародних документів.

**Марочкін О.І.,
Національна академія правових наук України,
Інститут вивчення проблем злочинності,
аспірант**

ВИМОГИ ЗАКОНУ ЩОДО МОТИВУВАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ РІШЕНЬ СЛІДЧОГО

В теорії кримінального процесу мотивування процесуальних рішень слідчого розглядається як сукупність фактичних, правових